

Informator turystyczny

po gminie Brenna i okolicach

Gmina Brenna położona z dala od zgiełku miast, otoczona z kilku stron górami Beskidu Śląskiego jest wymarzonym miejscem dla szukających odpoczynku, wytchnienia od codzienności, a także dla spragnionych przygody i aktywności ruchowej. Liczne górskie szlaki kuszą turystów spragnionych wędrowek. Przemierzając tutejsze trasy pieszo, rowerem czy konno można wypocząć, podziwiając wspaniałe górskie krajobrazy. Miłośników aktywnego wypoczynku z pewnością zainteresuje bogata oferta obiektów sportowych.

Dla zainteresowanych tradycją i kulturą beskidzką cennym źródłem informacji będą warsztaty regionalne odbywające się w Chlebowej Chacie oraz Koziej Zagrodzie, miejscach, gdzie przeszłość spotyka się z teraźniejszością. Zwiedzając gminę Brenna warto zajrzeć do zabytkowych miejsc, z których każde skrywa niezwykłą historię. Kościoły, przydrożne kapliczki, krzyże, drewniane chaty, Muzeum Biograficzne im. Zofii Kossak-Szatkowskiej, Dworek Myśliwski czy Dwór Kossaków to wyjątkowe, klimatyczne miejsca, które zachwycają swym pięknem i z pewnością są wartym zobaczenia.

Pobyt w gminie urozmaicają liczne imprezy. Zwolennicy tradycji i góralskiej muzyki, młodzi gustujący w nowoczesnych brzmieniach, dzieci spragnione zabawy - każdy znajdzie coś dla siebie w bogatej ofercie wydarzeń kulturalnych. Również sportowcy, amatorzy i zawodowcy, nie będą czuli się zawiedzeni przyjeżdżając w Beskidy. Dla amatorów aktywnego spędzenia wolnego czasu organizowane są imprezy sportowe, które co roku przyciągają rzesze ludzi spragnionych ruchu, rywalizacji i dobrej zabawy.

Gmina Brenna jest miejscem, które zachwyci zarówno osoby spragnione spokoju, szukające odpoczynku i odrobiny lenistwa, jak i te, które wolny czas wolą spędzić aktywnie, na sportowo lub bawiąc się na licznych imprezach. Wszystko to sprawia, że warto tu przyjechać o każdej porze roku.

 Brenna Commune is located far from the city noise and surrounded by the mountains of the Silesian Beskids from several sides. It is a dream place for those seeking rest and relief from every-day life as well as for those hungry of adventures and physical exercise. Numerous mountain trails tempt tourists who long for hiking trips. Covering here's trails on foot, by bike or on horseback one can have a rest admiring the marvelous, mountain landscapes.

 Die Gemeinde Brenna liegt weit weg vom Lärm der Stadt und ist von Schlesischen Beskiden (poln. Beskid Śląski) umgeben, deswegen ist sie Traumort sowohl für diejenigen, die sich vom Alltag ausruhen und entspannen möchten als auch diejenigen, die nach Abenteuer und Bewegungsaktivitäten dürsten. Zahlreiche Wanderwege verführen die Touristen, die nach Wanderungen erpicht sind. Wenn man hiesige Wanderwege zu Fuß, mit einem Rad oder auf einem Pferd durchquert, hat man wunderbare Möglichkeit, sich zu entspannen und atemberaubende Berglandschaften gleichzeitig zu genießen.

Jak dojechać?

Autobusem

-Transkom:

www.transkom.pl,
Info: tel. +48 33 8533 288

- Linea-Trans:

www.linea-trans.com.pl.

Pociągiem

-PKP: Dworzec kolejowy
w Skoczowie (Dojazd PKP do
Skoczowa + przesiadka dojazd
Transkodem do Brennej)
Ogólno krajowa informacja
kolejowa – 19 757

Samochodem:

-drogą nr 81 z Katowic przez Skoczów
-drogą nr 942 od strony Szczyrku/Wisły/Ustronia
-drogą nr S1 od strony Cieszyna
-drogą nr S1 od strony Bielska-Białej

Samolotem:

-Katowice Pyrzowice 120 km od Brennej,
tel. +48 32 3927 200, www.katowice-airport.com
-Kraków Balice 136 km od Brennej,
tel. +48 12 2955 800

Gmina Brenna

Publikacja wydana w ramach projektu „Szlakami tematycznymi po Gminie Brenna-promocja i rozwój aktywnej turystyki”

Szlaki spacerowe

Zachęcamy Państwa do pieszych wędrówek po licznych szlakach w naszej gminie.

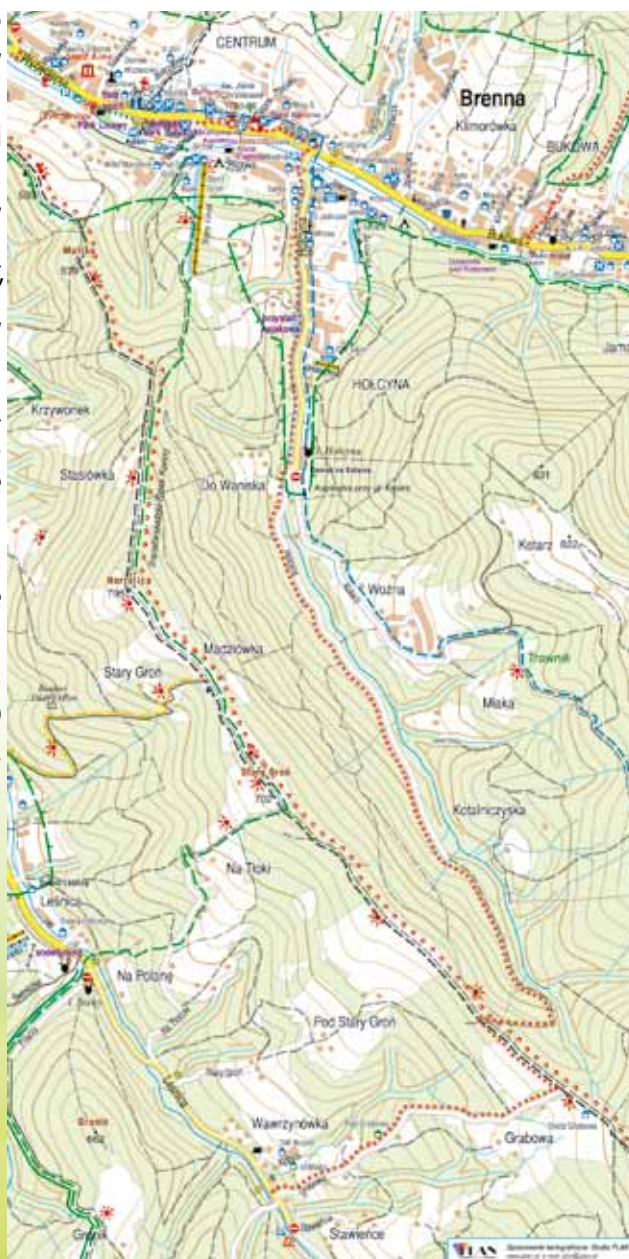

Bajkowy Szlak Utopca

Brenna Centrum - dolina Hołcyna – Grabowa – Brenna Leśnica

Czas przejścia: 2, 25 h / 2, 15 h, Długość trasy: 8 km

Podczas wyprawy Bajkowym Szlakiem poznamy niesamowite przygody Utopca - Gazdy Brennicy. Wędrówkę rozpoczynamy w Brennej Centrum, gdzie za znakami czerwono-białymi podążamy w kierunku doliny Hołcyny. Idąc wzdłuż drogi mijamy kościół p.w. Św. Jana Chrzciciela oraz Starą Karcznię. Docieramy do mostu na rzece Brennicy, za którym skręcamy w pierwszą ulicę w prawo. Szlak prowadzi nas drogą asfaltową obok zabytku architektury drewnianej – „Chaty Kowoliczka” oraz przystani kajakowej. Następnie dochodzimy do składowiska drewna, gdzie kończy się wąska droga asfaltowa i rozpoczyna krótkie strome podejście na Grabową. Ścieżka biegnie alejką pomiędzy drzewami bukowymi, jodłowymi i świerkowymi. Idąc dalej dochodzimy do rozwidlenia szlaków przy Chacie Grabowej. Wokół schroniska powstaje park tematyczny „Ogród Bajek” z postaciami z legend i podań z regionu Beskidu Śląskiego. Z okolic Grabowej rozciąga się piękny widok na Trzy Kopce Wiślańskie (810 m n.p.m), Równicę (885 m n.p.m), Czantorię (995 m n.p.m), osiedle Świniorka (ok. 700 m n.p.m) i Halę Jaworową. Po krótkim odpoczynku schodzimy za znakami szlaku spacerowego do doliny Leśnicy. Po drodze mijamy niewielkie osiedla i polany.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela

Kościół powstał w latach 1793-1796 na miejscu drewnianej kaplicy wzniesionej przez jezuitów. Wnętrze z emporami w nawach bocznych wykonano w stylu barokowym i klasycystycznym. W ołtarzu głównym znajduje się obraz przedstawiający scenę chrztu Pana Jezusa w Jordanie - dzieło artysty Stanisława Jastrzębskiego z Cieszyna.

Brenna, ul. Ks. Rudolfa Juroszka 7, tel. 33 8536 525, parafiabrenna@tlen.pl, www.parafia-brenna.pl
Znajduje się w Centrum Brennej

Przystań wodna „Hołcyna”

Przystań położona jest w urokliwej dolinie Hołcyny otoczonej pasmem Starego Gronia i Kotarza. Pozwala aktywnie spędzić czas pływając na kajakach i rowerkach wodnych. Przystań powstała w 1962r. i pełni również funkcję przeciwpowodziową. Długość zapory wynosi 80m a powierzchnia lustra wody to około 300m².

Brenna, ul. Hołcyna, tel. 504 134 173
Odległość od Centrum Brennej: 1,5 km

Kapliczki przydrożne

Stanowią stały element breńskiego krajobrazu.

Czy wiesz, że...

- Schodząc ze szlaku na wysokości składnicy drewna dojdziemy do jodły o imponującym obwodzie pnia 416 cm. To pomnikowe drzewo jest drugą co do wielkości jodłą w Polsce.

- W pobliżu Chaty Grabowej, odchodząc ze szlaku w lewym kierunku w głąb lasu można dotrzeć do źródeł potoku Hołcyna.

- W okolicach szczytu Grabowa występują osuwiska, ciekawe formy skalne, blokowiska i jaskinie. Najdłuższymi jaskiniami na tym obszarze są: Odgruzowana Szczelina i jaskinia Grabowa, zamieszkiwane przez nietoperze.

Fairytale Trail of the Utopiec

During the trip along the Fairytale Trail (Bajkowy Szlak) you will learn about Utopiec's adventures who is the Gazda of Brennica. The trail starts in the Brenna Centre and it goes through Grabowa up to Dolina Leśnicy (the Leśnica Valley). Walking down the trail, you will meet numerous tourist attractions and have many opportunities to admire beautiful scenery.

Interesting spots on the trail:

-The Saint John the Baptist's Church

The church was consecrated in 1796 and the style of its interior is baroque and classical.

-Marinas

They offer water canoes and paddle boats

-Wayside chapels

They are a fixed element of the Brenna landscape.

Märchenhafter Wassermann-Wanderweg

Auf der Märchenwanderweg (poln. Bajkowy Szlak) kennt man seltsame Abenteuer vom Wassergeist - Bergbauer aus Brennica (poln. Utopiec Gazda Brennicy) lernen. Der Wanderweg nimmt seinen Anfang im Brenna Zentrum und führt über Grabowa bis hin zum Tal Leśnica. Bei der Wanderung können Sie sich auf zahlreiche Attraktionen und fabelhafte Landschaften freuen.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

-Kirche von Johannes dem Täufer

Die Kirche wurde im Jahr 1796 eingeweiht und im Stil des klassizistischen Barocks errichtet.

-Anlegestellen

Hier können Sie Padel- und Tretboote ausleihen.

- Bildstöcke

Sie sind ein festes Element der hiesigen Landschaft.

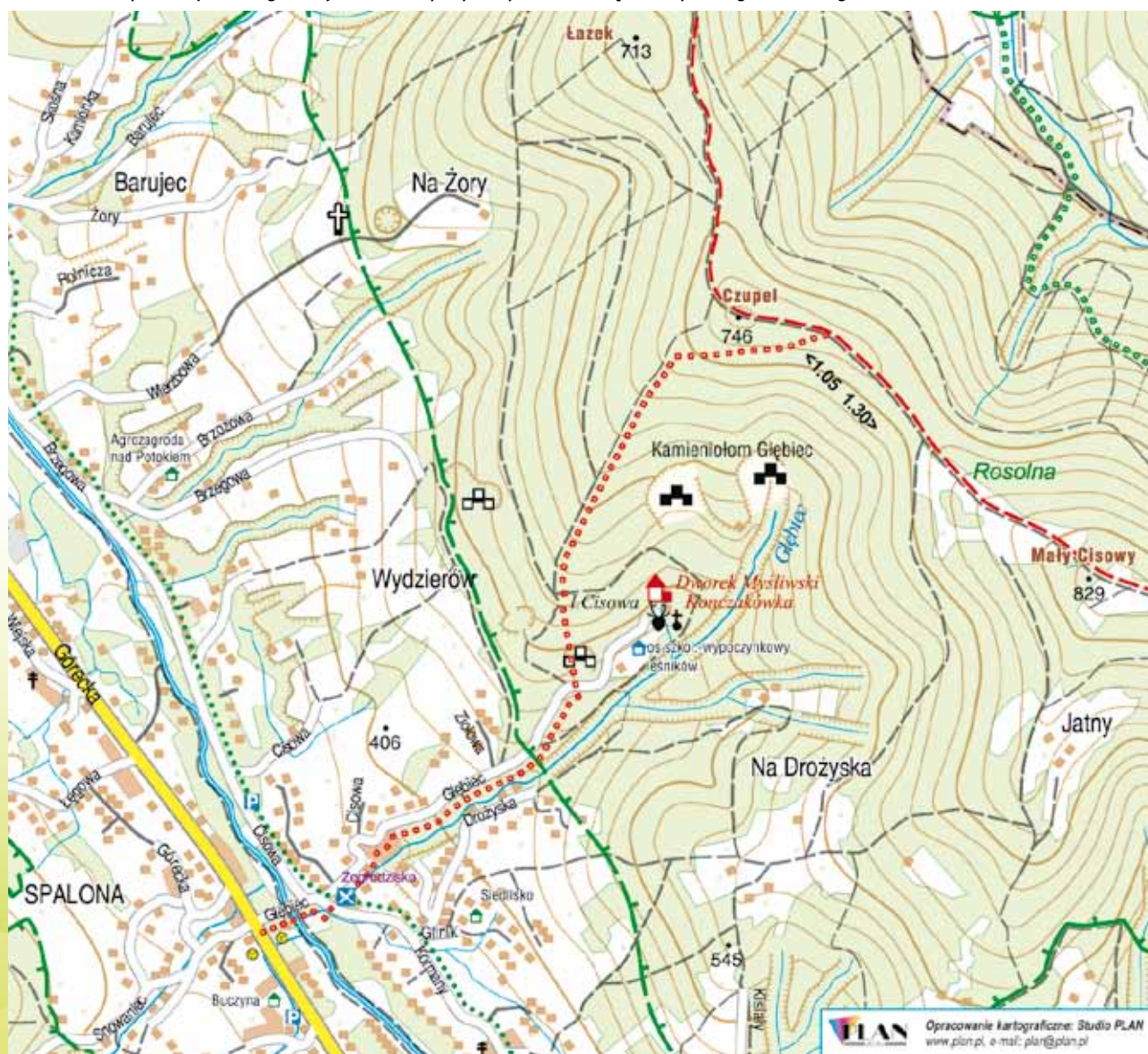
Szlaki spacerowe

Szlak Myśliwski

Brenna Spalona – Dworek Myśliwski – Czupel
 Czas przejścia: 1 h / 45 min, Długość trasy: 3 km

Szlak Myśliwski pozwala zapoznać się z kulturą łowiecką, pięknem przyrody oraz zwierzętami zamieszkującymi miejscowe lasy. Trasa bierze swój początek w Brennej Spalonej, gdzie rozpoczynamy wędrówkę podążając ulicą Głębiec. Dochodzimy do rozdroża i w tym miejscu zostawiamy znaki szlaku i idziemy do znajdującego się na zboczu Czupla Dworku Myśliwskiego „Konczakówka”, otoczonego okazałymi gatunkami drzew, wśród których możemy wymienić modrzewie, dęby czy daglezie. Po zwiedzeniu dworku wracamy do rozwidlenia dróg i podążamy za znakami szlaku spacerowego leśną drogą, która prowadzi w okolice szczytu Czupel. Z tego miejsca możemy wyruszyć na Błatnię (Błotny) lub grzbietami górskimi w kierunku Górek Wielkich.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Dworek Myśliwski „Konczakówka”

Z polecenia Brunona Konczakowskiego, zamożnego kupca z Cieszyna, powstał około 1924 roku dworek. Budynek jest drewniany, o konstrukcji zrębowej, ułożonej na zacios, czyli bez użycia gwoździ. Został wykonany z drzewa limbowego i modrzewiowego sprowadzonego z Austrii i Włoch. W latach międzywojennych „Konczakówka” była modnym miejscem, gdzie walory krajoznawcze i łowieckie doceniali wybitni przedstawiciele świata łowieckiego: Habsburgowie, Żeleńscy, Ignacy Mościcki i Wojciech Kossak. W czasie II wojny światowej w dworku mieściła się placówka Abhwery, do dziś w jednej z siedmiu sypialni stoją meble należące do Hermana Goeringa, Łowczego III Rzeszy. Wnętrze Konczakówki bogate jest w trofea myśliwskie, eksponaty łowieckie, fotografie, rysunki i obrazy. Zwiedzanie wewnątrz po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu (Wstęp bezpłatny).

Brenna, Głębiec 26, tel. 33 8536 496, www.katowice.lasy.gov.pl/web/brenna/organizacja

Odległość od Centrum Brennej: 4km

The Hunter's Trail

The trail will give you a chance to find out about the hunting culture, experience the beauty of nature and meet the animals that dwell local forests. The trail starts in Brenna Spalona, from where it leads along the Głębiec Street to the "Konczakówka" Hunter's Lodge. The trails leads to the very summit of Czupel.

Interesting spots on the trail:

-The Hunter's Lodge

The facility erected in 1924 contains hunting trophies and exhibits, pictures and paintings.

Jäger-Wanderweg

Auf diesem Wanderweg haben Sie die Möglichkeit, unsere Jagdkultur, herrliche Natur und die Tiere aus hiesigen Wäldern näher kennenzulernen. Der Wanderweg beginnt in Brenna Spalona, von wo aus Sie die Straße Głębiec in Richtung des Jägerhauses „Konczakówka“ führen wird. Die Route erstreckt sich bis zum Berggipfel Czupel.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

-Jägerhaus

Das Haus wurde 1924 gebaut. Hier finden Sie eine umfangreiche Sammlung von Jagdtrophäen, Jagdexponaten, Fotos und Bildern.

Czy wiesz, że...

- Na południowym stoku góry Czupel znajduje się czynny kamieniołom „Głębiec”. Wydobywany tutaj piaskowiec godulski posiada barwę zielonkawą z wkładkami piaskowca barwy szarej (kamień pstry) oraz piaskowce barwy szarej (kamień niebieski), który można znaleźć wyłącznie w naszym regionie.
- Potok Głębiec był regulowany podczas I Wojny Światowej przez włoskich jeńców.
- Obok dworku znajduje się kaplica Św. Huberta wykonana z piaskowca breńskiego, kryjąca barwny witraż z wizerunkiem patrona myśliwych.

Szlaki spacerowe

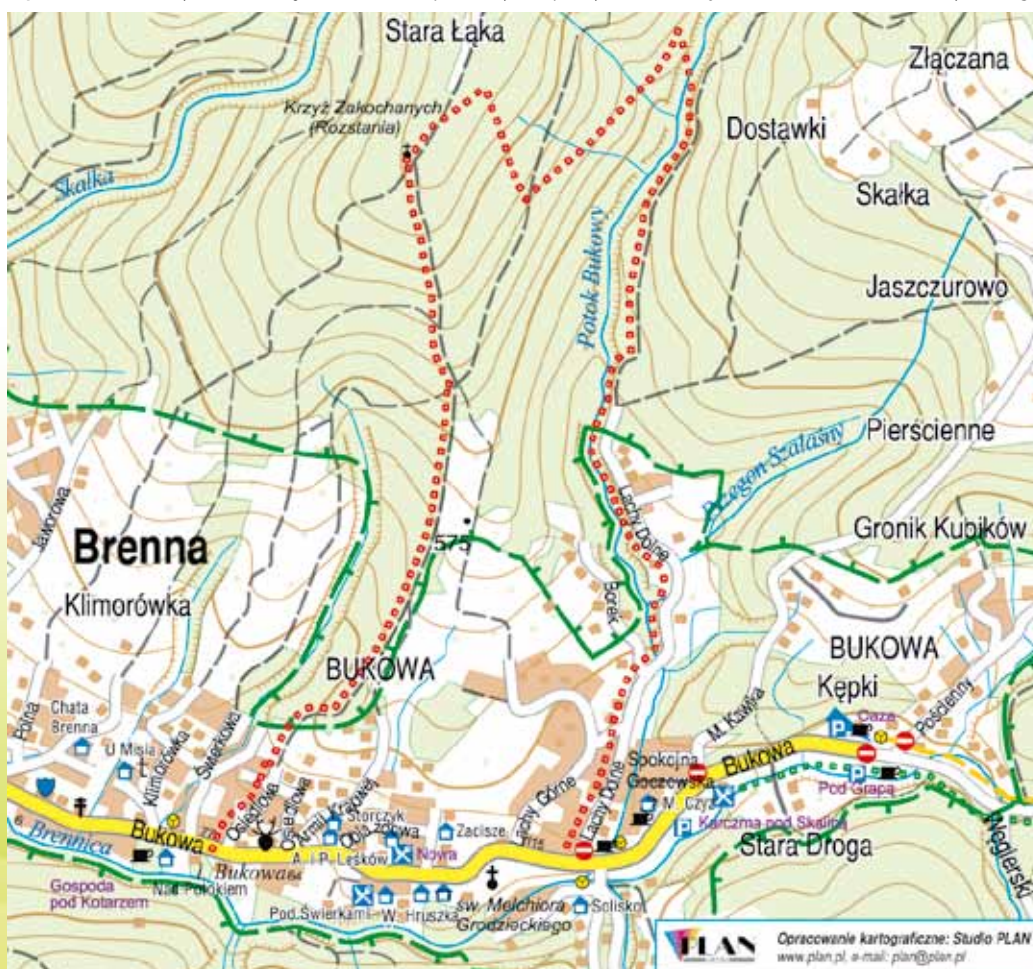

Szlak Wspomnień

Brenna Bukowa – Krzyż Zakochanych – Brenna Lachy

Czas przejścia: 1,10 h / 1 h, Długość trasy: 3,5 km

Szlak Wspomnień przybliży nam namiastkę historii Brennej. Wędrówkę rozpoczynamy w Brennej Bukowej, gdzie za znakami szlaku podążamy ulicą Osiedlową. Po drodze mijamy ciekawe gatunki roślin i drzew m.in. aleje dorodnych daglezi. Idąc dalej napotykamy pomnik upamiętniający śmierć partyzantów. Po dosyć stromym podejściu dochodzimy do Krzyża Zakochanych. Podążając trasą docieramy do miejsca związanego z gospodarką pasterską, czyli polan Bukowego Gronia, które kryją w sobie bardzo ciekawą historię. Na przełomie wieku XVI i XVII na tereny Beskidu Śląskiego zaczęli napływać pasterze pochodzenia wołoskiego określane mianem „Wołochów”. Wołosi to lud bardzo tajemniczy i trudny do określenia. Przybyli, wędrując łukiem Karpat, z Wołoszczyzny i Siedmiogrodu, które obecnie obejmują Rumunię. Pierwotną ich ojczyzną były południowe Bałkany, a być może również Azja Mniejsza. Wołosi wnieśli do rodzimej kultury trzy trwałe elementy: strój wołoski, gospodarkę sałasniczą oraz słownictwo. Dalszą wędrówkę umila szum potoku Bukowy. Schodząc do Brennej Lachy mijamy składnicę drewna i dochodzimy do głównej ulicy.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Krzyż Zakochanych

Krzyż Zakochanych stoi w miejscu ostatniego spotkania bogatej panny – Elżbiety Dworzak, nazywanej Elizą i ubogiego młodzieńca Artura. Para pochodziła z Bielska. Eliza przez kilka lat w okresie międzywojennym przyjeżdżała Brennej wypoczywać. Podczas pobytu często odwiedzał ją Artur. Jednak rodzice dziewczyny nie akceptowali jej biednego narzeczonego, który wykonywał zawód fryzjera i zabronili jej się z nim widywać. Elżbieta poddała woli rodziców i podczas ostatniego spotkania odprowadziła go do miejsca, w którym obecnie znajduje się ufundowany przez nią krzyż.

Krzyż powstał w 1934 roku w pracowni znanego rzeźbiarza Ludwika Konarzewskiego w Istebnej na Buczniku. Wykonano go z sękatego modrzewia w formie drzewa życia. Na krzyżu umieszczono 3 figurki przedstawiające: Jezusa Ukrzyżowanego, Matkę Boską oraz św. Jana. Uroczyste wyniesienie krzyża na polanę Bukowym Groniem nastąpiło w 1936 r. Procesję prowadził ksiądz Rudolf Jurosek.

Pomnik upamiętniający śmierć partyzantów

7 września 1944r. w pobliżu domu Karola Heczko doszło do starcia partyzantów z hitlerowcami. W walce zginął wachmistrz niemiecki, a partyzant Jerzy Heczko został ranny. Nazajutrz w godzinach porannych oddział gestapowców w odwecie otoczył dom w którym przebywali członkowie Ruchu Oporu. Zostali oni wyprowadzeni na zewnątrz i rozstrzelani w pobliżu tzw. „Lachackiego Potoku”. W tragicznym sposób zginęli wówczas: Emilia Heczko, Zuzanna Gawlas, Paweł Kawik, Paweł Słowiok, Paweł Macura, Karol Słowiok i Władysław Słowiok.

Czy wiesz, że...

- Sałasz na Bukowym Groniu wymieniany był już w dokumentach z 1689r. W zbiorach Górnoląskiego Parku Etnograficznego znajduje się dokumentacja etnograficzna dotycząca tego sałasu. Z materiałów wynika, że w 1962r. do spółki sałaszniczej należało 14 udziałowców posiadających łącznie 200 owiec.
- Na Bukowym Groniu znajdują się pomnikowe buki pospolite, gdzie obwód najokazalszego wynosi około 450 cm.

The Trail of Memories

We begin our hike in Brenna Bukowa, where we follow the trail signs along Osiedlowa Street. After a fairly steep climb, we approach the Lovers' Cross (Krzyż Zakochanych), which can tell a very interesting story of unhappy love. Continuing on our hike, we will also find out about several curiosities connected with Brenna highlanders' old ways.

Interesting spots on the trail:

- The Lovers' Cross

It reflects the everlasting and unfulfilled love. It commemorates the last common moments of a wealthy lady, namely Elisabeth (Elżbieta) Dworzak, called Eliza, and a poor nobleman, Arthur (Artur).

- The statue commemorating the death of partisans

On 7 September, 1944, near the house of a partisan, Charles (Karol) Heczko, a fight between the partisans and Hitler's soldiers took place. The members of the Brenna Resistance were taken outside the house and shot near the so-called "Lachacki Brook" ("Lachacki Potok"). 7 people died then.

Erinnerungs-Wanderweg

Unsere Wanderung beginnt in Brenna Bukowa. Wir folgen den Wanderwegzeichen und gehen Osiedlowa-Straße entlang. Wenn wir den steilen Aufstieg schon hinter sich haben, sehen wir das Kreuz der Verlobten (poln. Krzyż Zakochanych), das eine sehr interessante Geschichte der unglücklich verliebten Menschen hinter sich hat. Wenn wir weiter wandern, erfahren wir auch von einigen interessanten Tatsachen über Leben von früheren Goralen aus Brenna.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

- Kreuz der Verliebten

Das Kreuz spiegelt die ewige und unerfüllte Liebe wider. Es verewigt die letzten Momente, die die reiche Fräulein - Elżbieta Dworzak, auch Eliza genannt, zusammen mit dem armen jungen Mann - Artur verbrachten.

- Denkmal, das den Tod von Partisanen verewigt

Am 7. September 1944 kam es zum Gefecht zwischen Partisanen und Nationalsozialisten in der Nähe von Haus von Karol Heczko. Die Mitglieder der Brenna-Widerstandsbewegung (poln. Breński Ruch Oporu) wurden aus dem Haus geführt und in der Nähe von sog. Lachacki-Bach (poln. „Lachacki Potok“) erschossen, 7 Personen wurden damals ermordet.

Ścieżki przyrodnicze

Ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza po górze Bucze

Czas przejścia: 1,45 h / 1,45 h, Długość trasy: 4 km

Wędrówkę rozpoczynamy w centrum Górek Wielkich przed mostem na rzece Brennicy. Trasa prowadzi ulicami: Bielską, Bucze i Spacerową. Skręcając w lewo z ul. Spacerowej dochodzimy do punktu widokowego, z którego rozpościera się panorama na dolinę rzeki Brennicy, grzbiet Starego Gronia, rozległe wzniesienie Równicy, pasmo Czantorii. Obniżony stok to grzbiet Góry Tuł i Jasieniowej. Za nim rozciąga się pasmo Beskidu Śląsko-Morawskiego z najwyższym szczytem Łysą Horą (1328 m n.p.m.). Ścieżka przyrodnicza podzielona jest na 6 odcinków. Na trasie możemy dostrzec pomniki przyrody, storczyki, orliki, przyłaszczki, jak również cieszyniankę wiosenną, kwiat będący symbolem Śląska Cieszyńskiego. Najlepszą porą do wędrówek ścieżką przyrodniczą jest wiosna, kiedy kwitnie większość roślin. Schodząc na przedostatnim odcinku z oznaczonej ścieżki możemy udać się w kierunku CKiS „Dwór Kossaków”. Wśród pięknej zieleni parku znajduje się Dwór Kossaków i Muzeum Biograficzne im. Zofii Kossak- Szatkowskiej.

Czy wiesz, że...

- Na Górze Bucze znajdują się kilkumetrowe doły, które według legendy utworzyły się po zapadnięciu starego kościoła. Była to kara dla mieszkańców za zabawy i hulanki w dzień Wszystkich Świętych.

- Spacerując po Górze Bucze możemy napotkać przebywającą w koronach drzew popielicę. Gryzoń ten objęty jest ochroną gatunkową i został umieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Muzeum Biograficzne im. Zofii Kossak-Szatkowskiej

Muzeum znajduje się w dawnym domku ogrodnika. W pomieszczeniach zgromadzono przedmioty należące do pisarki i jej najbliższej rodziny, w tym obrazy Wojciecha i Juliusza Kossaków, a także portrety wybitnego malarza Stanisława Witkacego. Planując wystrój wnętrza muzeum, starano się by w pomieszczeniach zachowane zostały meble na swych dawnych miejscach, stwarzając niepowtarzalny klimat mieszkania pisarki. Oprócz wystawy stałej, która prezentuje rzeczy osobiste Zofii Kossak, muzeum organizuje również ekspozycje czasowe.

Górki Wielkie, ul. Stary Dwór 2, tel. 33 8539 515, biuro@muzeumkossak.pl, www.muzeumkossak.pl

Odległość od Centrum Brennej : 10km

Centrum Kultury i Sztuki „Dwór Kossaków”

W zabytkowych ruinach dworu swoją działalność prowadzi Centrum Kultury i Sztuki „Dwór Kossaków”. Wnętrze budynku wyposażone jest w sprzęt audiowizualny, fototapety oraz eksponaty należące do rodziny Kossaków. Centrum co roku organizuje cykl imprez kulturalnych „Artystyczne Lato u Kossaków”, podczas których odbywają się koncerty, przedstawienia teatralne, warsztaty, plenery malarskie i rzeźbiarskie.

Górki Wielkie, Stary Dwór 4, tel. 33 8510351, www.dworkossakow.pl, dwor@zofiakossak.pl

Odległość od Centrum Brennej: 10km

Ośrodek pod Buczem

W bezpośrednim sąsiedztwie Dworu Kossaków w latach trzydziestych XX wieku powstała Harcerska Szkoła Instruktorska ZHP prowadzona przez Aleksandra Kamińskiego, autora „Kamieni na szaniec”. Przed wojną na terenie ośrodka prowadzono: kursy instruktorskie, konferencje, obozy i kolonie dla zuchów. Po wojnie budynki zaadaptowano na prewentorium (sanatorium) dla dzieci. Obecnie „Ośrodek pod Buczem” dzięki środkom unijnym odzyskuje swoją dawną świetność.

Górki Wielkie, ul. Stary Dwór 26

Odległość od Centrum Brennej: 10km

The Bucze Mountain didactic and natural path

We begin our hike in the centre of Large Mountains (Górki Wielkie), before the bridge of the river Brennica. On the track, we can see the monuments of nature, orchis, Granny's bonnets, pennyworts as well as Dondia epipactis (cieszynianka wiosenna), a flower being the symbol of Cieszyn Silesia. At the very end of the hike, one can visit the Kossaks' Manor (Dwór Kossaków), the Zofia Kossak Biographic Museum (Muzeum Biograficzne im. Zofii Kossak) or have a stroll in the park surrounding the buildings.

Interesting spots on the trail:

-The Biographical Museum of Zofia Kossak-Szatkowska

The museum houses a collection of archival pictures of Zofia Kossak, heirlooms, manuscripts and typescripts.

-The Kossaks' Manor House

The „Dwór Kossaków” (the Kossaks' Manor House) Culture and Art Centre

The centre is a host for numerous cultural events, open air sculpture and painting workshops, exhibits, lectures and concerts.

- Center by Bucze

In the direct vicinity of the Kossaks' Manor, in the 1930s, the Scouting Instruction School of the Polish Scouting and Guiding Association (Harcerska Szkoła Instruktorska ZHP) was established, and it was run by Aleksander Kamiński, an outstanding educator, scouting instructor and the author of “Kamienie na szaniec.”

Naturlehrpfad durch Berg Bucze

Unsere Wanderung beginnt im Zentrum von Groß Gurek (poln. Górki Wielkie) vor der Brücke auf dem Fluss Brennica. Auf diesem Pfad findet man unterschiedliche Naturdenkmäler, Knabenkraut, Akelei, Leberblümchen und Schaftdolde - die Blume, die ein Symbol für Teschner Schlesien ist. Am Ende unserer Wanderung kann man auch den Kossaks Hof, das biographische Zofia-Kossak-Museum besichtigen oder durch den umgebenden Park spazieren.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

-Biographisches Museum von Zofia Kossak-Szatkowska

Im Museum werden Archivbilder von Zofia Kossak, Andenkenstücke ihrer Familie, Manuskripte und maschinengeschriebene Schriftstücke ausgestellt.

-Kultur- und Kunstzentrum „Dwór Kossaków”

Hier werden zahlreiche Kulturveranstaltungen, Freilichtbildhauerei und -malerei, Ausstellungen, Vorträge und Konzerte angeboten.

- Zentrum am Fuße des Berges Bucze

In den dreißiger Jahren des 20. Jahrhunderts wurde die Pfadfinderschule für Instruktoeren des Verbands der Polnischen Pfadfinder (poln. Harcerska Szkoła Instruktorska ZHP) in unmittelbarer Nähe vom Kossaks Hof gegründet. Die Schule wurde vom hervorragenden Pädagogen, Pfadfinder-Leiter, Autor des Buches „Kamienie na szaniec“ geleitet.

Ścieżki przyrodnicze

Ścieżka przyrodniczo – leśna Brenna Bukowa – Karkoszczonka

Czas przejścia: 1h, Długość trasy: 3 km

Ścieżka przyrodniczo-leśna pokazuje przyrodę tutejszych lasów. Na trasie zostały umieszczone tablice informacyjne zaznajające z beskidzką florą i fauną. Wędrówkę rozpoczynamy od parkingu w Brennej Bukowej przy Karczmie pod Skalicą i kierujemy się za żółtymi znakami szlaku. Pierwszy odcinek zapoznaje nas ze środowiskiem przyrodniczym. Po drodze możemy zobaczyć: zawiłca gajowego, śledziennicę, żywca gruczołowatego oraz modrzewie, olsze czarne, jesiony wyniosłe czy buki. Mijamy również kapliczkę z 1894r., z obrazem Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Ścieżka prowadzi na przełęcz Karkoszczonkę, skąd rozpościerają się wspaniałe widoki. Po wypoczynku w schronisku „Chacie Wuja Toma” możemy wyruszyć na Klimczok lub zejść do Szczyrku.

Czy wiesz, że...

- Spacerując ścieżką przechodzimy przez 160-letni las jodłowy, gdzie niektóre drzewa sięgają wysokości ponad 40m.
- Przez Przełęcz Karkoszczonkę prowadzi IV odcinek Beskidzkiej Drogi Św. Jakuba, który bierze swój początek w Szczyrku i biegnie szczytami górskimi przez: Błatnią, Wielką Cisową, Mały Cisowy, Czupel i Zebrzydkę i kończy się w Simoradzu.
- Co roku 3 maja ścieżką przechodzi pielgrzymka do sanktuarium na Górcie w Szczyrku.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Chata Wuja Toma

„Chata Wuja Toma” to schronisko turystyczne położone tuż pod przełęczą Karkoszczonka na wysokości: 736 m n.p.m. Obiekt ten to drewniana chata z 1918 roku, zbudowany jako zwyczajne gospodarstwo góralskie. Dawniej chata służyła również klubowi saneczkarskiemu jako zaplecze śniegowego toru saneczkowego, który dawniej funkcjonował nieopodal - jego pozostałości można odnaleźć do dziś w pobliskich zaroślach.

Szczyrk, ul. Pasterska 9, tel. 33 827 41 45, www.chatawujatoma.prv.pl

A natural forest path, Brenna Bukowa - Karkoszczonka

The natural forest path will enable one to familiarize himself with the nature of the nearby forests. On the trail, there are information boards familiarizing one with the flora and fauna of Beskid. The path overlooks the Karkoszczonka Pass. On the pass, we can have a rest at Uncle Tom's Hut.

Interesting spots on the trail:

Uncle Tom's Hut is a tourist shelter located just below the Karkoszczonka Pass at 736 m over the sea level.

Waldlehrpfad - Brenna Bukowa - Karkoszczonka

Der Waldlehrpfad bietet die Möglichkeit, vor allem die Natur in den hiesigen Wäldern kennen zu lernen. Auf dem Weg gibt es die Informationstafeln, die die Tier- und Pflanzenwelt darstellen. Der Pfad verbindet sich mit dem Gebirgspass Karkoszczonka. Im Gebirgspass kann man sich im „Berghütte des Onkels Tom“ (poln. „Chata Wuja Toma“) erholen.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

- „Berghütte des Onkels Tom“ (poln. „Chata Wuja Toma“) ist Berghütte für Touristen und befindet sich gleich unterhalb des Gebirgspasses Karkoszczonka in der Höhe 736 m ü. M.

Szlaki turystyczne

Nasze propozycje na ciekawe wycieczki

Zdobywamy najwyższy szczyt -Trzy Kopce (1081m n.p.m.)

Brenna Centrum – Błatnia (Błotny) – Trzy Kopce, Kolor szlaku: czarny, zielony, żółty

Czas przejścia: 2,30h, Długość trasy: 7,8 km

Wędrówkę na najwyższy szczyt gminy rozpoczynamy w Brennej Centrum i idziemy za czarnym szlakiem w kierunku Błatniej. Trasa początkowo biegnie drogą asfaltową, następnie zmienia się w ścieżkę leśną. Podążając nią dochodzimy do znaków zielonych. Mijamy polanę Szarówkę, gdzie znajdują się dwie kapliczki. Idąc dalej widzimy znaki czerwone prowadzące z Wielkiej Cisowej do schroniska na Błatniej. Ze szczytu Błotnego (917 m n.p.m.) roztaczają się piękne widoki na Beskid Śląski, Beskid Żywiecki oraz Beskid Śląsko-Morawski, a przy ładnej pogodzie widać nawet wierzchołki słowackiej Małej Fatry. Po wypoczynku w schronisku wyruszamy żółtym szlakiem prowadzącym na Trzy Kopce. W czasie drogi mijamy Jaskinię Głęboką na Stołowie oraz przechodzimy wzdłuż Rezerwatu Stok Szyndzielni. Odchodząc z trasy można dojść do jaskini na Trzech Kopcach, o korytarzach sięgających kilkuset metrów długości. Kontynuując wędrówkę można dotrzeć na Klimczok lub wrócić tym samym szlakiem do Brennej Centrum.

Czy wiesz, że...

- W latach trzydziestych XX wieku na samym szczycie Trzech Kopców powstało prywatne schronisko turystyczne zniszczone z końcem II wojny światowej.
- Na południowych stokach góry Trzy Kopce znajduje się jaskinia, ustanowiona pomnikiem przyrody w 1980r. Jaskinia na Trzech Kopcach ma typ osuwiskowy. Zimą zamieszkują ją chronione i rzadkie gatunki nietoperzy m.in. podkowiec mały, nocek duży i orzęsiony.
- Na polanie Szarówka usytuowane są dwie kapliczki zbudowane na przełomie XIX i XX wieku przez mieszkające w tym rejonie rodziny. We wnętrzu pierwszej z nich znajduje się figurka św. Floriana, druga poświęcona jest Matce Bożej Różańcowej.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Park Linowy „Orla Perć”

W parku znajdują się pełne niespodzianek trasy, które zostały rozmieszczone na różnych poziomach i o różnym stopniu trudności. Na drewnianych słupach o wysokości 18m zawieszono są zaskakujące przeszkody, m.in. kładki, latające belki, ścianka wspinaczkowa, deskorolka, łódka, siatka do skoku Tarzana i inne. Dla amatorów wspinaczki przygotowano Orlą Basztę, gdzie dla najodważniejszych jest możliwość wejścia po chwytach i stopniach wspinaczkowych na wysokość 15m.
Brenna, ul. Wyzwolenia, tel. 661 110 077, justynaswierk@parkilinowe.pl, www.parkilinowe.pl

„Orla Perć” znajduje się w samym Centrum Brennej.

Schronisko na Błatniej

Na polanie położonej poniżej Błatniej (917 m n.p.m.) niemieckie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „Naturfreunde” z Aleksandrowic wzniosło w latach 1925- 1926 drewniane schronisko. Podczas działań wojennych zostało ono doszczętnie zniszczone i obrabowane. Odbudowano je w roku 1945. Obecnie schronisko dysponuje 50 miejscami noclegowymi, bufetem, jadalnią oraz kuchnią serwującą przepyszne domowe przysmaki.
Brenna, ul. Błatnia 20, tel.33 853 64 84, www.blatnia.pl

We get to the highest top – The Three Knolls (Trzy Kopce) (1081msl)

We begin our climb on the highest top of the commune in Brenna Centre and we follow the black trail. Continuing on our path, we get to the green marks and arrive at a shelter in Błatnia. From the top of Błatnia, one can admire the beautiful views of the Silesian Beskids, Żywiec Beskids and the Moravian-Silesian Beskids, and in fine weather, one can even see the peaks of the Slovak Little Fatra (Mała Fatra).

Interesting spots on the trail:

-The “Orla Perć” (“Eagles Path”) Ropes Course

The ropes course offers five routes with a diverse difficulty level and obstacles located on 18m high poles.

- The shelter on Błatnia

It is able to accommodate 50 people and has a buffet, dining room and a kitchen serving delicious, house-made delicacies at its disposal.

Der höchste Gipfel – Drei Hügel (Trzy Kopce) (1081m ü. M.)

Unsere Wanderung auf den höchsten Gipfel der Gemeinde Brenna beginnen wir im Stadtzentrum und folgen dem schwarzen Wanderweg. Wir kommen an die grünen Zeichen und uns der Berghütte auf Błatnia nähern. Aus Błatnia erstrecken sich der wunderschöne Blick über die Schlesischen Beskiden (poln. Beskid Śląski), Saybuscher-Beskiden (poln. Beskid Żywiecki) und Mährisch-Schlesischen Beskiden (poln. Beskid Śląsko-Morawski). Wenn das Wetter schön genug ist, kann man sogar die Gipfel der Kleinen Fatra (poln. Mała Fatra) sehen.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

-Hochseilgarten „Orla Perć”

Der Hochseilgarten bietet Ihnen fünf abenteuerliche Strecken mit unterschiedlichem Schwierigkeitsgrad, die Hindernisse wurden auf 18 Meter langen Pfählen angebracht.

- Berghütte auf Błatnia

Die Berghütte stellt 50 Übernachtungsplätze, Büfett, Esszimmer und Küche, die das leckeres Essen wie zu Hause bietet, zur Verfügung.

Szlaki turystyczne

W drodze na Kotarz

Brenna Centrum – dolina Hołcyna – Kotarz (kolor niebieski)

Długość trasy: 7,5 km Czas przejścia: 2h

Wyprawę zaczynamy w Brennej Centrum, gdzie za znakami szlaku niebieskiego idziemy w kierunku doliny Hołcyny. Wędrując warto zatrzymać się na chwilę przy kościele p.w. Św. Jana Chrzciciela, którego początki powstania sięgają XVIII wieku. Po zwiedzeniu kościoła, idąc dalej szlakiem dochodzimy do mostu, przekraczamy rzekę Brennicę, której źródła znajdują się na zachodnich stokach Beskidka. Podążając drogą asfaltową pomiędzy pasmem Kotarza i Starego Gronia mijamy przystań kajakową, gdzie w okresie letnim możemy popływać na rowerkach wodnych i kajakach. Przy trasie również znajduje się uroczą przydrożną kapliczką. W tym miejscu zaczynamy mocno piąć się w górę, aż do ostatnich zabudowań. Następnie wchodzimy na leśny trakt, podziwiając niezwykle formy skalne, zwane osuwiskami. Ścieżka doprowadza nas na Halę Jaworową z charakterystycznym samotnym bukiem. Hala ta jest częścią dawnego kompleksu wypasowego, zwanego Kotarzem. Obok Starego Gronia był to największy ośrodek sałasznicy na terenie Brennej. Dawniej wypasano w tym miejscu stada owiec. Z polany rozpościera się piękny widok na okoliczne szczyty. Dochodzimy do lasu i rozpoczynamy krótkie podejście prowadzące na szczyt, gdzie znajduje się ołtarz europejski.

Czy wiesz, że...

- Na terenie osuwiska na Kotarzu odkryto aż 9 obiektów jaskiniowych o niewielkich długościach dochodzących do 4,10 m.
- Wiosną na Hali Jaworowej kwitnie naparstnica purpurowa, która jest symbolem przyrodniczym gminy Brenna.
- Na Hali Jaworowej prowadzono gospodarkę pasterską, która wzmiankowana była już w 1689r. i funkcjonowała do lat 60XX w.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Kapliczka przy szlaku

Kapliczka poświęcona jest Matce Bożej. Z powstaniem tej kapliczki wiąże się także legenda. W czasie prac polowych wykopano figurkę Matki Bożej, którą zanieśli do domu. Nazajutrz znaleziono ją ponownie w miejscu wykopania. Mieszkańcy odczytali to zdarzenie jako znak sugerujący budowę kapliczki.

Hala Jaworowa

Jedna z największych i równocześnie najciekawszych przyrodniczo hal w Beskidzie Śląskim. Porastają ją łąki o dużym stopniu naturalności, takie jak: pastwisko tomkowomietlicowe czy murawa bliźniczkowa.

Ołtarz Europejski

Ołtarz wybudowano z подарowanych kamieni przywiezionych przez ofiarodawców z wszystkich państw Europy i wielu miast Polski. W ołtarz zostały też wmurowane symboliczne kamienie z każdego kontynentu oraz kawałki meteorytów. Pomysłodawcą tej budowli był ks. Jan Byrt z parafii ewangelicko augsburskiej w Szczyrku-Salmopolu.

On the way to Kotarz

We begin our journey in Brenna Centrum, where after the signs of the blue trail we head towards the Hołcyna Valley. The path leads us to Hala Jaworowa with a characteristic, lonely beech. We reach the forest and then we start a short climb towards the top, where the European Altar is located.

Interesting spots on the trail:

-Chapel by the trail

The chapel is devoted to Our Lady.

- Hala Jaworowa

One of the biggest and, at the same time, most interesting in terms of nature alps in the Silesian Beskids.

- The European Altar

The altar was build of stones donated and brought by the donors from all European countries and many Polish towns and cities.

Auf dem Weg zum Kotarz-Gipfel

Die Wanderung beginnen wir im Stadtzentrum von Brenna und folgen den Zeichen des blauen Wanderwegs und begeben uns in der Richtung Hołcyna-Tal. Der Weg führt uns zur Joworowa-Alm (poln. Hala Jaworowa), dort befindet sich die charakteristische einsame Buche. Wir sind jetzt im Wald und besteigen den Gipfel, wo sich ein europäischer Altar befindet.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

- Bildstock am Wanderweg

Der Bildstock der Gottesmutter.

- Jaworowa-Alm

Eine der größten und dabei interessantesten Almen in Schlesischen Beskiden.

- Europäischer Altar

Der Altar wurde aus den geschenkten Steinen, die von Spendern aus allen europäischen Ländern und vielen Städten Polens gebracht wurden, errichtet.

Szlaki turystyczne

Na styku trzech granic

Brenna Leśnica – Orłowa – Świniorka – Trzy Kopce Wiślańskie - Brenna Leśnica (kolor żółty, niebieski, zielony)

Długość trasy: 10,2 km Czas przejścia: 3,30 h

Doskonałą bazą wypadową jest przystań wodna w Brennej Leśnicy, gdzie przed wyruszeniem na szlak można popływać na rowerkach czy kajakach wodnych. Początkowo trasa wiedzie nas drogą asfaltową, aż do momentu pojawienia się żółtego szlaku. Mijamy przystanek autobusowy, za którym skręcamy w prawo i pniemy się w górę w kierunku Orłowej. Niedaleko szlaku usytuowany jest bunkier w Grapach. Dalej droga biegnie stromo przez las do grzbietowej przecinki, która prowadzi na szczyt Orłowej. Z polany podszczytowej rozciąga się widok na Czantorię, Równicę, Horzelicę. Tu zmieniamy szlak na niebieski i maszerujemy ku Trzem Kopcom Wiślańskim. Po drodze mijamy Świniorkę (700 m n.p.m.) ze wspaniałym widokiem na najwyższy szczyt Beskidu Śląskiego Skrzyczne (1257 m n.p.m.). Następnie podążamy do przysiółka Zakrzosek, stąd już tylko 30 minut wędrowki na Trzy Kopce Wiślańskie. W odległości 200 m od szczytu usytuowane jest schronisko „Telesforówka”. Z polany rozciąga się panorama na Czantorię, Równicę, Orłową, Błatnią, Klimczok, Kotarz, Grabową, Skrzyczne, Baranią Górę czy Zalew Goczałkowicki. Za znakami zielonymi schodzimy do Brennej Leśnicy.

Czy wiesz, że...

- W czasie budowy zapory na rzece Leśnicy natrafiono na srebrne monety pochodzące z XVI wieku. Monety zostały zarekwirowane przez Niemców. Przypuszcza się, że w średniowieczu musiał przebiegać doliną Leśnicy szlak handlowy, lub w pobliżu znajdł się mieszkał bogaty kupiec.
- Na szlaku znajduje się tablica upamiętniająca lądowanie w 1944 r. Spadochronowej Grupy Wywiadowczej Armii Radzieckiej pod dowództwem mjr. W. S. Anisimowa „Szczepanowicza”.
- Na zboczach Orłowej znajdują się pozostałości partyzanckiego bunkra w Grapach z czasów II wojny światowej. Bunkier zbudowany został jesienią 1944 r. przez braci Jaworskich z plutonu Brenna.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Przystań wodna Leśnica

W malowniczej dolinie Leśnica znajduje się zaporę wodną, otoczona szczytami Beskidu Śląskiego. Powstała by chronić mieszkańców przed powodzią. Obecnie pełni funkcję rekreacyjną. Latem można tam popływać na rowerkach i kajakach wodnych.

Brenna, ul. Leśnica, tel. 665 814 616

Odległość od Centrum Brennej: 4,5 km

Przytulisko „Telesforówka”

„Telesforówka” oferuje 25 miejsc noclegowych, pyszną domową kuchnię i tradycyjne wypieki. Tuż obok budynku znajduje się duża, widokowa polana, z której zobaczyć możemy m. in. Czantorię, Równicę, Orłową, Błatnią, Klimczok, Kotarz, Grabową, Skrzyczne, Baranią Górę a nawet Zaporę Goczałkowicką.

Brenna, ul. Pilarz 64, kom. 601 28 20 26 www.telesforowka.pl

On the contact point of three borders

We begin our hike by the marina in Brenna Leśnica. The initial way leads us along the asphalt road and then we move along the yellow trail in the direction of Orłowa. From the below-the-top clearing we can admire the amazing landscape. Here we change to the blue trail and march towards the Three Knolls (Trzy Kopce Wiślańskie). Just near the top, there is a shelter called "Telesforówka."

Interesting spots on the trail:

-Marinas

They offer water canoes and paddle boats.

- "Telesforówka" Shelter

It is able to accommodate 25 people and offers delicious, home-made cuisine and traditional bakeries. Just next to the building, there is a large, observation clearing, from which we can observe, Czantoria, Równica, Orłowa, Błatnia, Klimczok, Kotarz, Grabowa, Skrzyczna, the Ram Mountain (Barania Góra) and even the Goczałkowice Dam (Zapora Goczałkowicka), among others.

Drei Grenzen

Die Wanderung beginnt am Anlageplatz in Brenna Leśnica. Am Anfang gehen wir den Asphaltweg und dann folgen wir dem gelben Wanderweg in der Richtung Orłau (poln. Orłowa). Auf der Lichtung unter dem Gipfel können wir wunderschöne Landschaften genießen. Hier wechseln wir den Wanderweg und folgen jetzt dem blauen Wanderweg in der Richtung Drei Weichsel-Hügel (poln. Trzy Kopce Wiślańskie). In der Nähe vom Gipfel befindet sich die Herberge „Telesforówka“.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

-Anlegestellen

Hier können Sie Paddel- und Tretboote ausleihen.

- Herberge „Telesforówka“

Die Herberge stellt 25 Übernachtungsplätze zur Verfügung und bietet leckere traditionale Speisen und Kuchen. Der große Aussichtspunkt ist nicht weit vom Gebäude entfernt. Man kann u.a. folgende Berge sehen: Czantory-Berg, Równica, Orłowa, Błatnia, Klimczok, Kotarz, Grabowa, Skrzyczna, Barania Góra und sogar den Staudamm in Goczałkowice.

Szlaki turystyczne

Zdobywamy Równicę

Górki Małe - Brenna Skrzyżowanie – Równica – Brenna Leśnica – kolor czarny, żółty, zielony

Długość trasy: 12,1 km, Czas przejścia: 3,15 h

Zanim wyruszymy w trasę warto zwiedzić Chlebową Chatę oraz Pracownię Galerii pod Maską, znajdujące się w Górkach Małych. Z Brennej Skrzyżowanie za znakami czarnego szlaku podążamy wąską drogą pomiędzy zabudowaniami. Po 15 minutach marszu docieramy do rozwidlenia dróg, gdzie znajduje się grota Matki Bożej Fatimskiej. Kierujemy się w prawo i po przebyciu około 1,4 km docieramy do żółtych oznaczeń prowadzących na Równicę. Po pokonaniu stromego zbocza idziemy już łagodniejszą ścieżką. Podczas wędrówki widzimy roztaczający się piękny widok na Ustronia i Brenną. Po godzinie marszu zdobywamy szczyt Równicy. Schodząc ze szczytu w kierunku Ustronia dojdziemy do schroniska PTTK, skąd roztacza się panorama na pasmo Czantorii Wielkiej i Małej, Tuł, Soszów, Skrzyczne, Malinowską Skałę i Baranią Górę. Na rozdrożu w pobliżu schroniska podążamy za zielonymi znakami szlaku turystycznego. Po 10 minutach dojdziemy do rozstaju dróg leśnych, gdzie skręcamy w lewo i idziemy dalej za zielonymi oznaczeniami. Z tego miejsca zejście zajmie nam około 50 minut. Po następnych 50 minutach dojdziemy do Brennej Leśnicy, na wysokości kamieniołomu „Tokarzówka”.

Czy wiesz, że...

- W kamieniołomie Tokarzówka w Brennej wydobywany jest piaskowiec godulski, który cieszy się sporym zainteresowaniem. Po obróbce został wykorzystany m.in. do budowy Trasy Łazienkowskiej w Warszawie czy Śląskiego Instytutu Naukowego w Katowicach.
- Na północnych zboczach Lipowskiego Gronia napotkamy wiele chronionych roślin, jaworzynę górską z miesięcznicą trwałą oraz stuletni las bukowy z domieszką jodły i świerka. Obszar ten jest proponowanym rezerwatem leśnym.
- Na stoku Równicy znajduje się kamień symbolizujący miejsce spotkań i nabożeństw ewangelików w okresie kontrreformacji.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Chlebowa Chata

Drewniana chałupa skrywa starodawne przedmioty codziennego użytku. W niej to można zdobyć wiedzę o pysznym chlebie pieczonym według tradycyjnej receptury, można uformować podpłomyki oraz samodzielnie upiec chleb. Właściciel gospodarstwa oprowadza po swoim królestwie: pokazuje jak wyrabia się masło, ser czy mieli mąkę. W otoczeniu znajduje się kilka uli, zainteresowani mogą zobaczyć sprzęt pszczelarski i dowiedzieć się kilka ciekawostek z życia pszczół. Kulminacyjnym punktem warsztatów jest wspólna degustacja własnoręcznie wykonanych produktów.

Górki Małe, ul. Breńska 113, tel. 33 8539 630, www.chlebowachata.pl,

Odległość od Centrum Brennej: 6 km

Pracownia Galeria „Pod Maską”

Pracownia „Pod Maską” to kolejne magiczne miejsce w dolinie Brennicy, gdzie można usiąść, porozmawiać i własnoręcznie stworzyć coś wyjątkowego. W tym miejscu powstaje szeroko pojęte rękodzieło, wytwarzane z dostępnych na naszym rynku materiałów: gliny, szkła, papieru, kamienia, drewna, drutu itp. Organizowane są warsztaty rękodzieła, tj. ceramiki, malowania na szkle lub decoupage. Najważniejsze miejsce w pracowni zajmuje okrągły piec, w którym temperatura dochodzi do 1300°C. Warto odwiedzić to wyjątkowe miejsce i nabyć niecodzienne pamiątki, a może nawet i samemu spróbować coś stworzyć!

Górki Małe, Breńska 111b, tel. 33 43 21 549, www.pracowniagalerial.com.pl,

Odległość od Centrum Brennej: 6 km

We are reaching Równica

We will reach the top of Równica by walking the black and yellow tourist trails from Brenna Skrzyżowanie. Upon descending from the top towards Ustroń, we will get to PTTK's shelter, from which the beautiful panorama spreads.

Interesting spots on the trail:

-Chlebowa Chata (the Baker's Hut)

Here you can churn butter, bake Polish flatbread (podpłomyk) or bread just by yourself and according to a traditional recipe.

-The „Pod Maską” Workshop Gallery

The workshop is a host to pottery and glass painting workshops. Here, you can also buy handmade souvenirs.

Wir besteigen den Równica-Berg

Wir beginnen in Brenna Skrzyżowanie auf dem schwarzen und gelben Wanderweg. Wenn wir vom Gipfel in der Richtung Ustronie hinuntersteigen, begeben wir uns in die PTTK-Herberge. Dort sind auch wunderschöne Landschaften zu genießen.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

-Brothütte Chlebowa Chata

Hier können Sie selbst Butter schlagen, polnisches Fladengebäck Podpłomyk oder Brot nach traditionellem Rezept backen.

-Werkstatt und Galerie „Pod Maską”

In der Werkstatt werden Workshops im Bereich Keramik und Glasmalerei veranstaltet. Hier können Sie auch handgemachte Souvenirs kaufen.

Trasa Nordic Walking

Nordic Walking jest formą rekreacji skierowaną do każdego, bez względu na wiek, kondycję i doświadczenie sportowe. W Brennej znajduje się Trasa Nordic Walking, która rozpoczyna się w samym centrum miejscowości i prowadzi wzdłuż wałów rzeki Brennicy. Wyznaczona i oznakowana trasa ma ponad 2 km długości, jest wyposażona w tablice informacyjne i kierunkowe. Tekst znajdujący się na tablicach został przetłumaczony na język angielski i czeski. W Parku Turystyki jest możliwość wypożyczenia kijów do Nordic Walking.

Czy wiesz, że...

- W Gminie Brenna co roku jesienią odbywają się „Mistrzostwa Beskidów Nordic Walking”.
- Źródła rzeki Brennicy znajdują się na zachodnich stokach Beskidka oraz poniżej przełęczy Karkoszczonka. Brennica powstaje po połączeniu potoków: Węgierski, Połączny i Pościenny.
- W pobliżu ścieżki znajduje się przykład zabytku architektury drewnianej - „Stare Kino”. Obiekt pochodzi z 1923r., powstał dzięki Katolickiemu Stowarzyszeniu Młodzieży. Na przestrzeni lat spełniał wiele funkcji m.in. była tam sala kinowa, Izba Regionalna.
- Obecnie jest miejscem spotkań lokalnych organizacji pozarządowych, zespołów regionalnych i chórów.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Park Turystyki

Aktywny wypoczynek i pozytywne emocje z pewnością zapewnią atrakcje znajdujące się na terenie Parku Turystyki w Brennej Centrum, gdzie można skorzystać z różnego rodzaju obiektów sportowych, tj. dwóch boisk wielofunkcyjnych, boiska do piłki plażowej, pola do minigolfa, zimą przekształcanego w lodowisko. Na miejscu istnieje również możliwość wypożyczenia sprzętu sportowego. Wśród zieleni usytuowany jest plac zabaw, gdzie maluchy mogą się wyszaleć na huśtawkach, bujakach czy drewnianej wieży ze zjeżdżalnią. Pobyt w Parku uatrakcyjniamy odbywające się na amfiteatrze liczne imprezy kulturalne i sportowe.

Brenna, ul. Malinowa 2b, tel. 33 4740 601,Znajduje się w samym Centrum Brennej

Kozia Zagroda

Miłośników regionalnej kuchni oraz tradycyjnych wnętrz z pewnością zachwyci karczma Kozia Zagroda będąca repliką drewnianej chałupy z 1928r. W Zagrodzie można skosztować potraw tradycyjnej beskidzkiej kuchni, posmakować francka, jagnięciny i oryginalnej kwaśnicy. Uraczyć się nalewką i miodem, ale też dowiedzieć się co to jest sałasz i kim byli Wołosi. Będąc w Koziej Zagrodzie warto również skorzystać z bogatej oferty warsztatów o tematyce regionalnej. Tutaj można upiec chleb na zakwasie, poznać tajniki wyrobu sera, spróbować własnych sił w rzeźbieniu w drewnie czy formowaniu pierników. Dla wielu dzieci z pewnością nie lada atrakcją będzie karmienie i pogłaskanie kóz znajdujących się w zagrodzie tuż obok karczmy.

Brenna, ul. Sportowa 3, tel. 500 555 210, koziazagroda@onet.pl, www.koziazagroda.com

Znajduje się w samym Centrum Brennej

The Nordic Walking Trail

The trail starts in the centre of Brenna and leads round the embankment of the Brennica River.

Interesting spots on the trail:

-The Koza Zagroda (the Goat Farmstead)

In the Farmstead you can taste traditional dishes, discover the interesting history of shepherding and participate in regional workshops.

-The Tourist's Park

Here you can find an amphitheater, a beach volleyball court, a universal pitch, minigolf course, an ice rink in winter and a playground

Nordic-Walking-Strecke

Die Strecke nimmt ihren Anfang im Zentrum von Brenna und führt rund um die Deiche des Flusses Brennica.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

-Ziegenhof „Kozia Zagroda“

Im Ziegenhof können Sie traditionelle Speisen kosten, interessante Geschichten aus dem Hirtenleben erfahren und an regionalen Workshops teilnehmen.

-Nordic-Walking-Strecke

Die Strecke nimmt ihren Anfang im Zentrum von Brenna und führt rund um die Deiche des Flusses Brennica.

-Touristikpark

Hier warten auf Sie ein Amphitheater, ein Strandballplatz, ein Multifunktionsspielplatz, ein Minigolfplatz, ein Spielplatz für Kinder und im Winter eine Schlittschuhbahn.

Szlaki rowerowe

Brenna Centrum – Górki Wielkie

Ścieżka rowerowa wzdłuż wałów rzeki Brennicy biegnie drogami utwardzonymi i idealnie nadającymi się na rodzinne przejażdżki. Urzekające widoki i szum rzeki Brennicy uprzyjemnią czas spędzony na trasie.

Czy wiesz, że...

Na poddaszu kościoła p.w. Wszystkich Świętych znajduje się kolonia rozrodcza dwóch gatunków nietoperzy: Nocka Dużego i Podkowca Małego. Obszar ten podlega ochronie w ramach sieci Natura 2000.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Ośrodek Formacji i Spotkań św. Jadwigi Śląskiej

Ze ścieżki roztacza się widok na położony na Płachcioku Ośrodek Formacji i Spotkań św. Jadwigi Śląskiej. Na terenie ośrodka znajduje się pomnik Jana Pawła wykonany z piaskowca breńskiego. Pomnik ufundowali Górale Breńscy. Znajduje się tam również plenerowa droga krzyżowa. Rzeźby do poszczególnych stacji wykonał artysta z Koniakowa – Piotr Bielesz.

Brenna, ul. Leśników 38, tel. 33 8536 573, www.osrodekbrenna.archidiecezja.katowice.pl

Odległość od Centrum Brennej: 2 km

Kościół Wszystkich Świętych w Górkach Wielkich

Najstarszym obiektem sakralnym w gminie Brenna jest pochodzący z XIV wieku kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych w Górkach Wielkich. Prezbiterium i węższa część nawy głównej pochodzą z XV wieku, natomiast ambona barokowa z XVIII w. Na drzwiach zakrystii znajduje się późnogotycki kamienny portal z herbem Góreckich, dawnych właścicieli Górek. Chrzcielnica z XVI wieku fundacji Jana Góreckiego służy obecnie jako kropielnica przy wejściu do kościoła. Krypta zawiera trumny fundatorów kościoła z rodziny Góreckich. W bramce płyty grobowej umieszczone są herby rodziny Góreckich z 1682 oraz ich następców Marklowskich. Na przykościelnym cmentarzu znajduje się grób pisarki Zofii Kossak – Szatkowskiej, jej męża Zygmunta oraz pisarza ludowego Walentego Krzyszczaka.

Górki Wielkie, ul. Pod Zebrzydkę 6, tel. 33 8539 422, parafia@wszystkichsw-gw.pl, www.wszystkichsw-gw.pl

Odległość od Centrum Brennej: 8 km

Bike Trails

The hardened surface of our cycling route goes along the embankment of the Brennica River and it is ideal for family bike tours.

Interesting spots on the trail:

-The All Saints Church in Górki Wielkie

This church comes from the 14th century and it is one of the oldest churches in the Cieszyn Silesia.

- St. Jadwiga's of Silesia Formation and Meeting Center (Ośrodek Formacji i Spotkań św. Jadwigi Śląskiej)

The path overlooks the St. Jadwiga's of Silesia Formation and Meeting Center. On the premises of the center, there is a statue of John Paul II made of Brenna sandstone. There is also a Station of the Cross.

Radwanderwege

Der befestigte Radweg zieht sich entlang der Deichen des Flusses Brennica und ist ideal für Familienradausflüge.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

-Allerheiligenkirche in Górk Wielkie

Es ist eine der ältesten Kirchen im Teschener Schlesien, sie wurde im 16. Jh. erbaut.

- Hedwig-von-Schlesien-Begegnungszentrum (poln. Ośrodek Formacji i Spotkań św. Jadwigi Śląskiej)

Aus dem Weg erstreckt sich Blick über Hedwig-von-Schlesien-Begegnungszentrum (poln. Ośrodek Formacji i Spotkań św. Jadwigi Śląskiej). Innerhalb des Zentrums ist das Denkmal für Johannes Paul II aus Sandstein aus Brenna zu finden. Dort befindet sich auf Freilicht-Kreuzweg.

Szlaki rowerowe

Międzynarodowy Szlak Greenways Kraków - Morawy - Wiedeń

Gmina Brenna znajduje się na Międzynarodowym Szlaku Greenways Kraków-Morawy-Wiedeń. Trasa rowerowa w Górkach Wielkich biegnie ulicami: Czarny Las, Nowy Świat, Zalesie, Zofii Kossak, Bielska i Szpotawicka.

Czy wiesz, że...

W Górkach Wielkich przy ul. Szpotawickiej rośnie dąb szypułkowy o obwodzie pnia 705 cm i wysokości 22 m. Drzewo to ustanowiono pomnikiem przyrody w 1954r.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Ośrodek „Pod Brandysem”

Miejscem rozrywki w Górkach Wielkich jest Ośrodek „Pod Brandysem”. Doskonała lokalizacja przy rzece Brennicy sprawia, że miejsce to cieszy się dużym zainteresowaniem. Wiele radości i zabawy zapewnia usytuowana na terenie Ośrodka ścianka wspinaczkowa, a z myślą o najmłodszych powstał plac zabaw. Boisko do piłki plażowej idealnie nadaje się do rozegrania amatorskich meczy, jak i zawodów sportowych. Ośrodek jest również miejscem, gdzie odbywają się festyny, koncerty i imprezy sportowe.

Górk Wielki, Sportowa 8, tel. 33 47 40 601, kom. 793 118 877

Odległość od Centrum Brennej: 8 km

Ośrodek jazdy konnej „U Matuli”

Ośrodek oferuje kompleksową ofertę jeździecką. Posiada pensjonat dla koni, krytą halę o powierzchni 800 m² oraz teren z pastwiskami.

Górk Wielkie, ul. Bielska 14, tel. 33 8539284, www.agroturystykamatula.pl

Bike Trails

The Brenna Commune (Gmina Brenna) is a part of the International Bicycle Trail of the Krakow – Moravia – Vienna Greenways. The cycling route in Górk Wielkie goes along the following streets: Czarny Las, Nowy Świat, Zalesie, Zofii Kossak, Bielska and Szpotawicka.

Interesting spots on the trail:

-The „Pod Brandysem” Leisure Centre

It offers a climbing wall, a beach volleyball course and a playground.

-The „U Matuli” Horseback Riding Centre

The centre offers a horse boarding stables, a roofed arena and pastures.

Radwanderwege

Die Gemeinde Brenna befindet sich auch auf dem Internationalen Radweg Greenways Krakau – Mähren – Wien. Der Radweg in Górk Wielkie führt durch die Straßen: Czarny Las, Nowy Świat, Zalesie, Zofii Kossak, Bielska und Szpotawicka.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

-Ferienzentrum „Pod Brandysem”

Das Ferienzentrum stellt für Sie eine Kletterwand, ein Strandballplatz und ein Kinderspielplatz zur Verfügung.

-Reitzentrum „U Matuli”

Im Reitzentrum befinden sich eine Pferdepension, Reithalle und ein großes Gelände mit Weiden.

Szlak konny

Wszyscy lubiący dreszczyk emocji, niezapomnianą przygodę i jazdę konną mogą skorzystać z wyjątkowych przejażdżek w siodle organizowanych przez dwa ośrodki jazdy konnej. W Brennej Jatny w Ośrodku Jazdy Konnej „Hucuł” rozpoczyna się Transbeskidzki Szlak Konny prowadzący aż do Bieszczad. Jego długość wynosi ponad 400km, a czas na jego przebycie wynosi 14 dni. Na terenie Brennej wiedzie szczytami: Stary Groń i Grabowa. Wędrując szlakiem napotkamy wiele schronisk górskich i gospodarstw agroturystycznych.

Czy wiesz, że...

- Hucuły ze względu na łagodne usposobienie często wykorzystywane są w hipoterapii.
- W pobliżu szlaku usytuowana jest jaskinia Salmopolska położona na wysokości 910m n.p.m. Została odkryta w 1969r. podczas budowy szosy prowadzącej ze Szczyrku do Wisły. Posiada 115m długości a jej głębokość sięga do 9m.

Ciekawe miejsca na szlaku:

Ośrodek jazdy konnej Hucul

Ośrodek posiada konie pod siodło rasy huculskiej, śląskiej i arabskiej. Prowadzi naukę jazdy konnej, spacerów konne w terenie, rajdy konne, rehabilitację korekcyjną wad postawy, przejażdżki bryczkami, a w zimie - kuligi.
Brenna, ul. Jatny 120, kom. 602 747 033, tel. 33 8536521, huculviola@op.pl, www.hucul.brenna.pl

Odległość od Centrum Brennej: 2,5 km

Jaskinia Salmopolska

Jaskinia ta znajduje się na wysokości 910 m n.p.m. Została odkryta w 1969r. podczas budowy szosy prowadzącej ze Szczyrku do Wisły. Posiada 115m długości a jej głębokość sięga do 9m.

The Horse Trail

The Brenna Commune is the starting point of the trans-Beskidian Horseback Riding Trail leading as far as up to the Bieszczady Mountains. It is 400 km long and it takes 14 days to travel the entire length of the route.

Interesting spots on the trail:

-The "Hucul" Horseback Riding Centre

The centre offers horseback riding lessons, organizes horse treks and sleigh rides.

- The Salmopolska Cave (Jaskinia Salmopolska)

It is located at 910 m above the sea level. It was discovered in 1969 during the construction of the road leading from Szczyrk to Wisła. It is 115 m in length, whereas its depth is up to

Reitwanderweg

In der Gemeinde Brenna beginnt der Beskiden Reitwanderweg, der bis hin zum Gebirge Bieszczady führt. Er ist über 400 km lang und man braucht 14 Tage, um die ganze Strecke zu bewältigen.

Das, was auf dem Wanderweg besonders empfehlenswert zu sehen ist:

-Reithof Hucul

Im Reithof werden Reitkurse angeboten sowie Distanzreiten und Schlittenfahrten organisiert.

Jaskinia ta znajduje się na wysokości 910m n.p.m. Została odkryta w 1969r. podczas budowy szosy prowadzącej ze Szczyrku do Wisły. Posiada 115m długości a jej głębokość sięga do 9m.

- Salmopolska-Höhle

Sie befindet sich in der Höhe von 910m ü. M. Sie wurde im Jahr 1969 während des Baus der Straße zwischen Szczyrk und Wisła entdeckt. Sie ist 115m lang und bis 9m tief.

Baza towarzysząca

Boiska, hale sportowe:

Orlik 2012 – kompleks boisk

Brenna, ul. Górecka 224

Animator: 698 142 133 lub 793 11 88 77

Boisko sportowe w Brennej Centrum

Ośrodek Promocji Kultury i Sportu Gminny Brenna, ul. Wyzwolenia 69, Brenna 43-438

Tel: 33 8536 550, 33 4740 601, e-mail: opkis@brenna.org.pl

Hala Sportowa LKS Beskid Brenna

Brenna, ul. Wyzwolenia 71, tel. 33 853 6533

halasportowa_brenna@poczta.onet.pl, www.brenna-halasportowa.pl

Hala Sportowa przy Zespole Szkół Publicznych

Górki Wielkie, ul. Szkolna 1

tel. 33/8539278, www.zspgorki.net

Sala Sportowa przy Szkole Podstawowej nr 2

Brenna, ul. Bukowa 45, tel. 33 8536 260

sp2brenna@wp.pl, www.sp2brenna.pl

Sala Sportowa przy Szkole Podstawowej nr 1

Brenna, ul. Leśnica 103

tel. 33 853 62 78, www.sp1brenna.pl

Sala Sportowa przy Gimnazjum w Brennej

Brenna, ul. Górecka 224, tel. 33 853 65 68

www.gimnazjum.brenna.pl, sekretariat@gimbrenna.szkolnastrona.pl

Baseny kryte:

Hotel Kotarz SPA&Wellness

Brenna, ul. Wyzwolenia 40
tel. 33 855 69 96, www.kotarz.com

Regor

Brenna, ul. Jawornik 4
tel. 33 853 6869, www.regor.eu

Pensjonat Krokus

Brenna, ul. Jawornik, tel. 33 8536771
kom. 602 822 646, www.pensjonat-krokus.pl

Kort tenisowy:

Regor

Brenna, ul. Jawornik 4
tel. 33 853 6869, www.regor.eu

Wyciągi narciarskie:

Kompleks Narciarski Brenna Węgierski

Brenna, ul. Węgierski
tel. 601 593 901, www.wyciagi.brenna.pl

Stacja Narciarska Świniorka - Dolina Leśnicy

Brenna, ul. Leśnica, tel. 693 208 472
brenna@dolinalesnicy.pl, www.dolinalesnicy.pl

Stacja Narciarska „Pod Starym Groniem”

Brenna, ul. Sportowa 4, tel. 33 8536 112
biuro@starygron.pl, www.starygron.pl

Atrakcje pozostałych Gmin LGD „Cieszyńska Kraina”

Gmina Dębowiec

Fontanna solankowa - Charakterystyczny „grzybek” w centrum Dębowca to fontanna, zasilana tutejszymi złożami solanki. Spływa ona po stalowym grzybku i parując wzbogaca najbliższą okolice w jod i inne pierwiastki. Przebywanie w rejonie fontanny pozwala na naturalną inhalację dróg oddechowych. Tutejsza solanka charakteryzuje się unikatowym, niezwykle bogatym składem mineralnym. Stężenie takich pierwiastków, jak jod, wapń i magnez, stawia ją w czołówce tego typu wód na świecie.

Kościół św. Jakuba w Simoradzu – Parafia w Simoradzu obok Dębowca i fary cieszyńskiej należy do jednych z najstarszych na Śląsku Cieszyńskim o czym świadczy, zachowana do dziś, wzmianka historyczna pochodząca z 1286 r. W wzmiance tej wymieniony został również simoradzki proboszcz ks. Tilo, który odczytał w kościele raciborskim klątwę na księcia Henryka wrocławskiego. 43-426 Dębowiec, Plac św. Jakuba 4, Simoradz, tel.33 856 21 27, www.simoradz.bielsko.opoka.org.pl

 The Brine Fountain - The characteristic “mushroom” in the center of Dębowiec is a fountain supplied by local deposits of brine. It gushes down a steel mushroom and changes to vapor thus enriching the nearby area with iodine and other elements. Staying near the fountain results in a natural inhalation of the airways.

St. Jacob's Church in Simoradz - Next to Dębowiec and Cieszyń Fara, the Parish in Simoradz belongs to one of the oldest in Cieszyń Silesia, which is proven by a historical reference from 1286 preserved to this day. This reference mentions a Simoradz parson, priest Tilo, who read a curse on the prince, Henry of Wrocław, in a church in Racibórz.

 Solfontäne - Ein charakteristischer „Pilz” im Zentrum von Dębowiec ist eine Fontäne, die mit den hiesigen Solen versorgt wird. Sie läuft aus Stahlpilz ab, verdampft und bereichert die Umgebung mit Jod und anderen Spurelementen. Wenn man sich in der Nähe von Fontäne befindet, inhaliert man die Atemwege auf natürliche Art und Weise.

St.Jakob-Kirche in Simoradz - die Pfarrei in Simoradz außer der Pfarre in Dębowiec und Pfarrkirche in Teschen (poln. Cieszyn) gehört zu den ältesten Pfarreien in Teschner Schlesien. Ein Beweis dafür ist die Erwähnung aus dem Jahr 1286, die bis heute erhalten geblieben ist. Dort wurde auch ein Pfarrer aus Schimoradz (poln. Simoradz) - Tilo genannt - erwähnt, er hat in der Kirche in Racibor (poln. Racibórz) den Bann gegen Breslauer Herzog – Heinrich (poln. Henryk) - abgelesen.

Gmina Goleiszów

Izba Oświęcimska w Goleiszowie - W samym centrum Goleiszowa znajduje się Izba Oświęcimska powstała w 2006 roku dla uczczenia pamięci pomordowanych więźniów z podoboju „Goleiszów” oraz kilkudziesięciu mieszkańców Goleiszowa. Podobóz „Goleiszów” został utworzony w 1942 roku i był filią obozu koncentracyjnego KL Auschwitz-Birkenau. Więźniowie, głównie Żydzi pracowali w strasznych warunkach w pobliskiej Cementowni i w kamieniołomach. W obozie przebywało przeciętnie około tysiąca więźniów. Kustoszem Izby Oświęcimskiej jest Pan Paweł Staniecsek, świadek tamtych wydarzeń, który w bardzo ciekawy sposób opowiada o historii podoboju. Pan Paweł Staniecsek chętnie prowadzi prelekcje, należy się z nim wcześniej kontaktować telefonicznie. **43-440 Goleiszów, ul. Cieszyńska 25, tel. 33 479 05 21, 33 856 81 96**

Izba Regionalna u Brzezinów - Izba „U Brzezinów” została otwarta 29 września 2001 roku z inicjatywy Stowarzyszenia Miłośników Cisownicy. Znajduje się ona na zboczu wzgórza Goruszka w Cisownicy. Budynek prezentuje tradycyjny styl dawnego budownictwa z tych terenów. Do Izby wchodzimy przez sień która oddziela część mieszkalną (izba kuchenna i izba sypialna) od części gospodarczej. W Izbie Regionalnej zgromadzono różne tradycyjne sprzęty, stroje czy przedmioty codziennego użytku, używane przed kilkudziesięciu laty. Gospodarz Pan Brzezina z ogromną pasją i bardzo obrazowy sposób opowiada o przedmiotach zgromadzonych w Izbie, o ich zastosowaniu jak i opowiada o tym jak wyglądało codzienne życie w tamtych czasach. **43-440 Goleiszów, ul. Cisownica 116, tel 33 852 88 14 (Wstęp wolny)**

 Izba Oświęcimska - In the very center of Goleiszów, there is Izba Oświęcimska established in 2006 to commemorate the murdered prisoners from the “Goleiszów” sub-camp as well as several dozen citizens of Goleiszów. The “Goleiszów” sub-camp was created in 1942 and was a branch of the concentration camp, KL Auschwitz-Birkenau.

Izba Regionalna u Brzezinów - Izba „U Brzezinów” was opened on 29 September, 2001 upon the initiative of the Cisownica Aficionados’ Society (Stowarzyszenie Miłośników Cisownicy). Many different, traditional tools, clothes or objects of every-day use used several dozen years ago were collected in Izba Regionalna.

 Auschwitz-Stube - Im Zentrum von Gollerschau (poln. Goleiszów) befindet sich Auschwitz-Stube, die im Jahr 2006 eingerichtet wurde, um der ermordeten Häftlingen aus dem Nebenlager „Gollerschau” und einige Dutzend von Einwohnern zu gedenken. Der Nebenlager „Gollerschau” wurde im Jahr 1942 eingerichtet und war eine Filiale des Konzentrationslagers Auschwitz-Birkenau.

Regionalstube „u Brzezinów” - Die Regionalstube „bei Brzezina“ (poln. „U Brzezinów”) wurde am 29. September 2001 aus der Initiative vom Verein von Zeislowitz-Liebhaber (poln. „Stowarzyszenie Miłośników Cisownicy”) eröffnet. In der Regionalstube sind unterschiedliche traditionelle Geräte, Kleidungen und Gegenstände des täglichen Bedarfs gesammelt, die man früher gebraucht hat.

Dęby szypułkowe - Sędziwe dęby szypułkowe przy ul. Dolnej w Kończycach Wielkich (od lewej): „Mieszko” (ponad 750 lat) i „Przemko” (ok. 450 lat). Ich nazwy upamiętniają pierwszych książąt cieszyńskich: Mieszka i jego wnuka Przemysława I zwanego Noszakiem. „Mieszko” to najstarszy dąb na Śląsku, obwód pnia 850 cm, wysokość 29 m, co zapewnia mu miejsce w grupie piętnastu największych dębów w Polsce.

Kościół p.w. św. Rocha w Zamarskach - Drewniany, barokowy kościół p.w. św. Rocha w Zamarskach, jedna z najstarszych budowli drewnianych na Śląsku Cieszyńskim. Jego czworoboczna wieża pochodzi z ok. 1585 roku, dobudowa reszty nastąpiła w roku 1731.

 Pedunculate oaks - The ancient pedunculate oaks at Dolna Street in Kończyce Wielkie (from the left): „Mieszko” (over 750 years old) and „Przemko” (about 450 years old). Their names serve to commemorate the first princes of Cieszyn, namely Mieszko and his grandson, Przemysław I, called Noszak. „Mieszko” is the oldest oak tree in Silesia, the trunk’s circumference is 850 cm, whereas the height is 29 m, which gives it a place among the group of the fifteen largest oak trees in Poland.

St. Roch’s Church in Zamarski -The wooden, baroque St. Roch’s Church in Zamarski is one of the oldest wooden structures in Cieszyn Silesia. Its four-side tower comes from around 1585, the construction of the rest took place in 1731.

 Stieleichen - Die alten Stieleichen an der Dolna-Straße in Gross-Kuntschnitz (poln. Kończyce Wielkie) (von links): „Mieszko” (über 750 Jahre alt) und „Przemko” (ungefähr 450 Jahre alt) - die Namen sind den ersten Herzogen in Teschen (poln. Cieszyn) entnommen: Mieszko und sein Enkel Przemyslaw - auch als Noszak bekannt. „Mieszko” ist die älteste Eiche im Schlesien-Gebiet. Der Umkreis ihres Stammes beträgt 850cm und sie ist 29m hoch - sie gehört zu der Gruppe von fünfzehn höchsten Eichen Polens.

St.Rochus-Kirche in Zamarsk - Die Barockkirche aus Holz in Zamarsk, eines der ältesten Gebäude aus Holz in Teschener Schlesien. Ein viereckiger Turm wurde ungefähr im Jahr 1585 und der Rest des Gebäudes erst im Jahr 1731 gebaut.

Gmina Skoczów

Ratusz miejski - Późnobarokowy ratusz skoczowski wzniesiono w latach 1797 – 1801. Pierwotnie była to budowla jednopiętrowa, piętro drugie w formie attyki dobudowano w 1934 r. Symetrię ratusza podkreśla wieża ponad fasadą, zwieńczona rokokowym, ażurowym hełmem. Umieszczony na wieży owalny obraz przedstawia św. Jana Sarkandra. Nad wejściowym portalem mieści się balkon z kutą balustradą, po bokach którego znajdują się herby Skoczowa i księcia Alberta Sasko-Cieszyńskiego oraz data 1797.

Kaplicówka - Nad miastem Skoczów wznosi się wzgórze Kaplicówka (389 m n.p.m.) z zabytkową kaplicą, która od XIX w. poświęcona jest Janowi Sarkandrowi. W 1985 r. przed kaplicą stanął Krzyż Papieski, przeniesiony z lotniska w Muchowcu, wykonany z okazji pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Polski. 22 maja 1995 r. papież odprawił na wzgórzu pokanonizacyjną mszę ku czci św. Jana Sarkandra. Kaplicówka jest częstym miejscem spacerów mieszkańców Skoczowa i turystów. Ze wzgórza rozciąga się piękny widok na miasto i panoramę Beskidów.

 The Town Hall - The late baroque Skoczów town hall was erected in the years 1797 – 1801. The oval picture located on the tower shows St. Jan Sarkandr. Over the entrance portal, there is a balcony with a forged balustrade, on the sides of which there are coats of arms of Skoczów and prince Albert of Saxony, Duke of Cieszyn and the date 1797.

Kaplicówka - Over the city of Skoczów, there is a hill called Kaplicówka (389 m above the sea level) with an antique chapel, which has been devoted to Jan Sarkandr since the 19th century. In 1985, before the chapel, the Pope's Cross was placed after having been moved from the airport in Muchowiec. It was erected due to the pilgrimage of Pope John Paul II to Poland. 22 May, 1995 From the hill one can see a beautiful view of the city and the panorama of the Beskids.

 Rathaus - Das spätbarocke Rathaus in Skotschau (poln. Skoczów) wurde in den Jahren 1797-1801 errichtet. Das ovale Gemälde, das sich auf dem Turm befindet, stellt Johannes Sarkander dar. Oberhalb des Eingangsportals befindet sich ein Balkon mit der geschmiedeten Balustrade, auf den beiden Seiten befinden sich die Wappen von Skoczów und Herzog Alber von Sachsen-Teschen und ein Datum: 1797.

Kaplicówka-Hügel - In der Nähe von Skoczów befindet sich Kaplicówka-Hügel (389m ü. M.) mit einer historischen Kapelle, die seit dem 19. Jahrhundert Johannes Sarkander gewidmet ist. Im Jahr 1985 wurde ein päpstliches Kreuz errichtet. Er wurde aus dem Flughafen in Muchowiec verlegt. Das Kreuz wurde aus Anlass der apostolischen Reise des Papstes Johannes Paul II nach Polen am 22. Mai 1995 errichtet. Aus dem Hügel kann den Blick auf Stadt und Beskiden genießen.

Ośrodek Sportów Wodnych na stawie Młyńszok w Zebrzydowicach

W okresie od lipca do sierpnia korzystać można z basenów na stawie Młyńszok oraz wypożyczalni sprzętu wodnego w Zebrzydowicach i na przystani w Kończycach Małych. Ośrodek wyposażony jest w żaglówki, dwuosobowe kajaki oraz w rowerki wodne. Znajduje się na 24 ha stawie. Nad samym stawem powstała wypożyczalnia sprzętu wodnego, wykonano utwardzoną ścieżkę z ławeczkami, oświetlenie oraz basen pływający dla dzieci i dorosłych. Najmłodsi skorzystać mogą ze zjeżdżalni.

Tereny Rekreacyjny w Kończycach Małych

- Na przyzamkowym stawie w Kończycach Małych w wakacyjne weekendy (lipiec -sierpień) czynna jest wypożyczalnia sprzętu wodnego. Można tutaj wypożyczyć kajaki i rowerki wodne. Na terenach przyległych do zamku w lipcu 2012 roku oddano do użytku boisko do gry w siatkówkę plażową oraz kort tenisowy.

 The Water Sports Center by the pond Młyńszok in Zebrzydowice - In the period from July to August, one can use the pools upon the Młyńszok pond and water equipment rental place in Zebrzydowice and at the marina in Kończyce Małe.

Recreational Areas in Kończyce Małe - By the pond near the castle in Kończyce Małe, on the vacation weekends (July – August) a water equipment rental place is open. Here one can rent kayaks and water bikes. In the areas adjacent to the castle, a beach volleyball court and a tennis court were given over for use in July, 2012.

 Wassersportszentrum am Młyńszok - Teich in Zebrzdowice - Im Juli und August kann man Młyńszok - Teich genießen. Es ist auch möglich, die Wasserausrüstung in Zebrzydowice und im Anlageplatz in Kończyce Małe zu leihen.

Freizeitsgebiet in Kończyce Małe - Am Teich in der Nähe vom Schloss in Kończyce Małe ist es an den Sommer-Wochenenden (im Juli und August) möglich, sich die Wasserausrüstung auszuleihen. Man kann sich hier die Kajaks und Tretboote ausleihen. Im Juli 2012 wurde das Beachvolleyballfeld und den Tennisplatz in der Nähe vom Schloss übergeben.

Gmina Chybie

Park - Park w centrum Chybia, zachęca do odpoczynku przy fontannie, a amfiteatr zaprasza na liczne plenerowe imprezy kulturalne.

Jezioro Goczałkowickie - Jezioro jest największym zbiornikiem zaporowym na południu Polski. Wybudowano je w latach 1950-1955 na 67 km biegu Małej Wisły. Zbiornik dostarcza wodę pitną dla aglomeracji śląskiej, pełni funkcje przeciwpowodziowe oraz stanowi cieszącą się zainteresowaniem atrakcję turystyczną.

 The Park - The park in the center of Chybie encourages one to have a rest by the fountain, whereas the amphitheater invites to numerous culture events in the open air.

The Goczałkowice Lake - The lake is the largest storage reservoir in the south of Poland. It was created in the years 1950-1955 on 67 km of Mała Wisła shore. The reservoir provides the Silesian agglomeration with drinking water, serves flood protection functions and constitutes a tourist attraction that enjoys constant interest.

 Park - Der Park im Zentrum von Chybi (poln. Chybie) spornt zur Erholung an der Fontäne an und das Amphitheater lädt zu den zahlreichen Kulturveranstaltungen ein.

Goczałkowickie-See - Der See ist der größte Stausee in Südpolen. Er wurde in den Jahren 1950-1955 errichtet und umfasst 67km des Flusses Mała Wisła. Der Stausee beliefert Schlesien-Agglomeration mit Trinkwasser, schützt vor Überflutung und ist auch populäre Touristenattraktion.

Gmina Strumień

Park Miejski - W Parku Miejskim w Strumieniu, zlokalizowanym zaledwie 4 km od Wiślanki, zmęczeni drogą turyści znajdą ukojenie w iście nadmorskim klimacie. W parku znajduje się fontanna solankowa, w której płynie oryginalna Solanka z Zabłocia. Dzięki niej w całym parku panuje morski klimat, z bardzo wysoką zawartością jodu. Plac zabaw z piaskownicą i plenerowe szachy pomogą odpocząć najmłodszym.

Rynek - W Strumieniu znajduje się m.in. najstarszy w województwie śląskim Ratusz z 1628 r., a w nim Galeria Pod Ratuszem. Kilkaset metrów dalej stoi barokowe Sanktuarium św. Barbary z 1790 r. Rynek otoczony jest urokliwymi kamieniczkami z XVIII i XIX wieku. Na środku stoi pomnik Jezusa Chrystusa z 1886 r.

 The Municipal Park - In the Municipal Park in Strumień, there is a brine fountain, in which original brine from Zabłocie flows. Owing to it, the whole park has a sea climate rich in iodine. The playground with a sandbox and open-air chess make a great resting place for the youngest.

The Market Square - Strumień has the oldest in the Silesian Voivodeship Town Hall from 1628, which houses the Gallery under the Town Hall. Several hundred meters away, there is the baroque St. Barbara's Sanctuary from 1790. The Market Square is surrounded by lovely tenements from the 18th and 19th century. In the middle, there is a statue of Jesus Christ from 1886.

 Stadtspark - Im Stadtpark in Strumien befindet sich Solfontäne, in der die originelle Sole aus Zabłocie fließt. Dank dieser Fontäne herrscht Meerklima im Park - Jodgehalt ist sehr hoch. Die jungen Touristen können sich auf dem Spielplatz mit einem Sandkasten und Schachspieltisch entspannen.

Marktplatz - In Strumien befindet sich u.a. das älteste in Schlesien Rathaus aus dem Jahr 1628 und im Rathaus gibt es Galerie unter dem Rathaus (poln. Galeria Pod Ratuszem). Einige hundert Meter weiter gibt es St.Barbara-Sanktuarium aus dem Jahr 1790. Der Marktplatz ist von zauberhaften kleinen Miethäusern aus dem 18. und 19. Jahrhundert umgeben. In der Mitte steht ein Denkmal von Jesu Christi aus dem Jahr 1886.

Odznaki Turystyczne Gminy Brenna

Wszystkich miłośników pieszych wędrówek zapraszamy do zdobywania Odznak Turystycznych Gminy Brenna. Zbieraj punkty wędrując po wyznaczonych trasach oraz zwiedzaj poszczególne miejsca w Gminie Brenna.

 Every hiking enthusiast is encouraged to take up the struggle to win the Tourist's Badges granted by the Brenna Commune. Gather points while hiking along marked trails and see different places in the Brenna Commune.

 Alle Wanderfans können mit den Wanderabzeichen der Gemeinde Brenna belohnt werden. Sie können auf gekennzeichneten Strecken Punkte sammeln und einzelne Sehenswürdigkeiten der Gemeinde Brenna bewundern.

Aplikacja mobilna - Brenna MOBILE

Aplikacja mobilna ułatwia dostęp do informacji turystycznej. Dzięki niej, poprzez telefon komórkowy wyposażony w system Android lub iPhone, można szybko i sprawnie znaleźć szczegółowe dane dotyczące imprez i atrakcji gminy Brenna. Daje możliwość sprawdzenia daty, lokalizacji oraz opisu danego wydarzenia wraz z wizualizacją drogi dojazdu w określone miejsce. Do skorzystania z aplikacji niezbędny jest połączenie z Internetem.

Aplikację na system android lub iPhone można pobrać ze strony:

www.brenna.org.pl/aplikacja_mobilna

Informacje praktyczne

Poczty

43-438 Brenna, ul. Wyzwolenia 77
tel. 33 8536 359
43-436 Górki Wielkie, ul. Zalesie 3
tel. 33 8539 186

Telefony Alarmowe

Policja – Komisarjat policji w Skoczowie - tel. 33 8533 213
Pogotowie Ratunkowe – tel. alarmowy 999
43-430 Skoczów, ul. Krzywa 4
tel. 33 8579 549, 33 8579 550
Ochotnicza Straż Pożarna – tel. alarmowy 998

GOPR

tel. alarmowy 985, 601 100 300
43-438 Brenna, ul. Węgierski 41
43-370 Szczyrk, ul. Dębowa 2 - tel. 33 817 85 36

Apteki

43-438 Brenna, ul. Wyzwolenia 34a - tel. 33 8169 736
43-438 Brenna, ul. Wyzwolenia 77 – tel. 33 8536 464
43-438 Brenna, ul. Leśnica 2- tel. 33 8536 379
43-436 Górki Wielkie, ul. Zalesie 3 - tel. 33 8539 205
43-436 Górki Wielkie, ul. Breńska - tel. 33 8587 119

Biblioteki

43-438 Brenna, ul. Wyzwolenia 77 – tel. 33 8536 359
43-436 Górki Wielkie, Zalesie 3 - tel. 33 8539 186

Przewodnicy beskidzcy

www.przewodnicy-cieszyn.kx.pl
www.pttk.wisla.pl
bielsko.pttk.pl

Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna

43-438 Brenna, ul. Wyzwolenia 77
tel. 33 8536 550, fax. 33 8586 971
e-mail: opkis@brenna.org.pl

Informacja Turystyczna

43-438 Brenna, ul. Wyzwolenia 77
tel./fax. 33 8586 971
e-mail: it@brenna.org.pl, brenna@silesia.travel

Park Turystyki

43-438 Brenna, ul. Malinowa 2b
tel. 33 4740 601
e-mail: opkis@brenna.org.pl

Urząd Gminy Brenna

43-438 Brenna, ul. Wyzwolenia 77
tel. 33 8536 222, fax. 33 8536 370
www.brenna.org.pl, e-mail: poczta@brenna.org.pl

Nadleśnictwo Ustroń

43-450 Ustroń
ul. 3 Maja 108
tel. 48 33 854 35 21
fax. 48 33 854 34 16
e-mail: ustron@katowice.lasy.gov.pl

Informacja Turystyczna

43-438 Brenna, ul. Wyzwolenia 77

tel./fax. 33 8586 971

e-mail: it@brenna.org.pl, brenna@silesia.travel

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Europa inwestująca w obszary wiejskie
 Projekt: „Szlakami tematycznymi po Gminie Brenna – promocja i rozwój aktywnej turystyki” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
 w ramach Działania 413 „Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju”, „Małe projekty” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

